IX. SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU ZWIĄZKU

polskich gimnast. Towarzystw sokolich

(za rok 1901/902).

WE LWOWIE.
Nakładem Związku polskich gimnastycznych Tow. sokolich.
I. Związkowa drukarnia we Lwowie, ulica Lindego l. 4.
1902.

PROTOKÓŁ
IX. Zjazdu delegatów
odbytego
w Jarosławiu,
dnia 16. czerwca 1901 roku.

I. Zagajenie. Po nabożeństwie w kościele farnym zebrali legaci o godzinie 9. przed południem w gmachu „Sokoła“ ich powitali przemowami dh. Dr. Władysław Grabowski)rezes miejscowego „Sokoła“ imieniem tegoż, zaś zastępca strza Dr. Władysław Jahl imieniem miasta, za co im Związku dh. Dr. Xawery Fiszer podziękował a skon- rawszy zwołanie Zjazdu zgodnie z postanowieniami sta- ;wiązkowego, zagaił dziewiąty Zjazd delegatów, powołał wadzenia pióra dha Dra Stanisława Obmińskiego i w dłuż- przemówieniu przedstawił obraz czynności Wydziału u sprawozdawczym zaznaczając, że rozwój sokolstwa pod Związku jest prawidłowy i że działalność nasza spotkała uznaniem także rządu, gdyż c. k. Ministerstwo oświaty iło subwencyi 600 koron za kurs zeszłoroczny dla nauczy- ;imnastyki.

II. Złożenie i sprawdzenie legitymacyj.

Na 92 gniazd związkowych uprawnionych do wysłania elegatów zjawili się delegaci 34 gniazd w liczbie 57 zczególności:

a) Okręg I. *Bochnia* (Krobicki Leon, Dr. Wcisło Andrzej) *w* (Dr. Guńkiewicz Bronisław, Kubalski Edward, Radoń

Karol, Dr. Rowiński Stanisław, Ruciński Szczęsny, Świderski Adam, Szczepański Juliusz, Turski Władysław).

b) Okręg II. *Brzesko* (Nieniewski Władysław), *Dąbrowa* (Dr Datka Józef), *Nowy Sącz* (Lipiński Łucyan), *Pilzno* (Buynowski Tytus), *Tarnów* (Dubelski Stanisław, Dr. Tertil Tadeusz).

c) Okręg III. *Gorlice* (Laskowski Konstanty), *Jasło* (Kuzian Włodzimierz), *Krosno* (Wanat Jan), *Łańcut* (Dr. Szpunar Walenty), *Rzeszów* (Dr. Als Rudolf, Stanisz Tadeusz).

d) Okręg IV. *Dobromil* (Kyc Antoni), *Jarosław* (Dr. Grabowski Władysław), *Jaworów* (Dr. Hibl Józef Aleksander), *Mościska* (Lach Aleksander), *Przemyśl* (Kusiba Eugeniusz, Dr. Tarnawski Leonard, Złotnicki Eugeniusz), *Radymno* (Popkiewicz Marcin), *Sambor* (Wiktor Stefan), *Sądowa Wisznia* (Kiszelka Emil), *Sanok* (Biega Stanisław), *Zagórz* (Grossman Stanisław).

e) Okręg V. *Bóbrka* (Pauli Edward), *Gródek* (Szturma Jakób), *Lwów I.* (Dr. Czarnik Kazimierz, Durski Antoni, Dr. Fiszer Xawery, Janikowski Władysław, Dr. Obmiński Stanisław, Padewski Józef, Rewakowicz Henryk, Romanowski Ignacy, Wallek Alojzy), *Sokal* (Wołkowski Karol), *Stryj* (Kirchner Zygmunt).

f) Okręg VI. *Tarnopol* (Kessler Eugeniusz), *Zło[illegible]* [illegible]Dr. Myśków Zygmunt).

g) Okręg VII. *Buczacz* (Mazur Józef), *Czerniowce* (Kryczyński Bronisław), *Kołomyja* (Haczewski Kazimierz, Mianowski Władysław), *Śniatyn* (Biliński Jan Feliks), *Stanisławów* (Blauth Felix Kramer Wilhelm, Zajączkowski Wilhelm).

Z gniazd niereprezentowanych usprawiedliwiły nieobecność delegata Wadowice, Wieliczka, Kalwarya (I.), Lisko (IV), Radziechów, Żółkiew (V.), Kopyczyńce (VI.).

III. Protokół z VIII. Zjazdu (dołączony do sprawozdania Wydziału) przyjęto bez odczytania bez uwag do wiadomości.

IV. Sprawozdanie Wydziału Związku za rok 1900, po uwolnieniu sekretarza od czytania przyjęto do zatwierdzającej wiadomości.

V. Sprawozdanie komisyi rewizyjnej. Sprawozdawca dh. Dr. Hibl prostuje pomyłkę drukarską w sprawozdaniu z ruchu kasowego od 1/1 do 31/5 b. r. ustęp C (str. 37.) że na redakcyę Przewodnika [illegible]dano nie 200 ale 250 koron. Następnie podnosi z ubol[illegible]m, że [illegible]iele towarzystw należy do Związku na kredyt, gdyż nie poczuwa się do obowiązku składania wkładek, niektóre nadto wykazują mniej członków, aby ukrócić Związek w poborze statutowych wkładek i wnosi, aby Wydziałowi Związku polecić użycie najenergiczniejszych środków w celu usunięcia tych nieprawidłowości; wniosek ten przeka-

IX. SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU ZWIĄZKU

polskich gimnast. Towarzystw sokolich

(za rok 1901/902).

WE LWOWIE.

Nakładem Związku polskich gimnastycznych Tow. sokolich.
[illegible]
1902.

PORZĄDEK OBRAD
X. zwyczajnego Zjazdu delegatów
polskich gimnastycznych Tow. sokolich
w d. 28. września 1902 we Lwowie w sali Sokoła.

Na 1. pełnem posiedzeniu o godzinie 10. rano (czas lwowski):

1. Zagajenie.
2. Złożenie i sprawdzenie *pisemnych* umocowań delegatów.
3. Sprawozdanie Wydziału i Komisyi rewizyjnej za rok 1901/902.
4. Podział na sekcye (regulaminową, organizacyjną i administracyjną i przydzielenie im:
   a) wniosków Wydziału:
   - α) w sprawie pomnika Kościuszki na boisku zlotowem;
   - β) w sprawie regulaminu dla Okręgów;
   - γ) w sprawie wyboru 6 wydziałowych na 3 lata i 1 na 1 rok i 3 członków Komisyi rewizyjnej na 1 rok;
   - δ) w sprawie wstępnego i wkładek na rok 1902;
   - ε) w sprawie miejsca przyszłorocznego Zjazdu;

   b) wniosków członków (§. 8. ust. 3. regul. obrad Zjazdu delegatów).

   Czas i porządek posiedzeń sekcyjnych oznaczą sekcye same.

Na II. pełnem posiedzeniu o godz. 4. popołuduiu (czas lwowski):

1. Sprawozdanie sekcyi o wnioskach przydzielonych.
2. Wybór 6 wydziałowych na 3 lata i 1 na 1 rok.
3. Wybór 3 członków Komisyi rewizyjnej na 1 rok.
4. Zamknięcie Zjazdu.

Uwaga. Druhowie dek[illegible] mają *mieć pisemne umocowania* swoich Towarzystw i na czas obrad *przywdziać uroczysty strój sokoli*, o ile regulamin mundurowy od tego ich nie zwalnia.

Przed rozpoczęciem obrad, o godzinie 9. ran[illegible]ą się [illegible] na cichą mszę św. w kościele katedralnym.

…wińskiego za tym wnioskiem wszystkie powyższe wnioski …chwalono.

2. a) Wniosek dha Wanata (VII. 5. a) w sprawie subwencyi przekazuje się Wydziałowi Związku do załatwienia przy wniesieniu petycyi o subwencyę. Uchwalono.

b) wzywa się towarzystwa związkowe, aby przed powzięciem decyzyi co do budowy sokolni przedkładały Wydziałowi Związku plan budynku, kosztorys i sposób sfinansowania budowy do zaopiniowania.

Po przemówieniu dha Dra Grabowskiego przeciw wnioskowi sekcyi ze względu na autonomię gniazd a dha Buynowskiego za wnioskiem — wniosek sekcyi uchwalono.

c) poleca się Wydziałowi, aby postarał się o typ sokolni. Uchwalono.

3. Zjazd delegatów przechodzi nad wnioskiem dha Dra Hibla (VII. 6. a) do porządku dziennego. Dh. Dr. Hibl zgłasza i uzasadnia swój wniosek. Dh. dr. Wcisło popiera wniosek dha dra Hibla z dodatkiem, aby wezwać gniazda do zbierania funduszów na opędzenie kosztów Zlotu. Dh. dr. Guńkiewicz wnosi wyrażenie życzenia, aby każde gniazdo w miarę możności zwracało koszta ćwiczącym. Dh. Wiktor proponuje zrobienie próby w roku następnym co do wypłacania żołdu. Po poparciu wniosku sekcyi przez dha Padewskiego i przemówieniach generalnych mowców dha dra Czarnika za, a dha dra Hibla przeciw wnioskowi sekcyi, wniosek ten uchwalono.

X. Wybory. Prezes zarządza wybór 6 wydziałowych związku na lat trzy i trzech członków Komisyi rewizyjnej na rok; do skrutynium powołuje dhów Biegę, Bilińskiego i Janikowskiego; głosów oddano 52. Wybrani (zgodnie z propozycyą Komisyi organizacyjnej) do Wydziału dhowie dr. Stanisław Obmiński (50 gł.), Padewski Józef (50 gł.) Strzembosz Stanisław (51 gł.) dr. Tarnawski Leonard (50 gł.) Wallek Alojzy (51 gł.) dr. Wcisło Andrzej (41 gł.) — do Komisyi rewizyjnej dhowie dr. Hibl Józef Aleksander, dr. Małaczyński Aleksander i Targoński Paulin jednogłośnie.

XI. Wnioski sekcyi administracyjnej (ref. dh. Buynowski).

1. a) poleca się Wydziałowi, aby towarzystwa zalegające z wkładkami związkowemi wykazywał w organie związkowym.

b) nie udziela się Wydziałowi związku upoważnienia do zniżania wkładek i wpisowego za lata 1901 i 1902 a to ze względu na potrzeby zlotowe; wnioski te uchwalono.

2. Sekcya poleca wnioski dha dra Obmińskiego. (VII. 1.) do przyjęcia w osnowie przedstawionej przez wnioskodawcę. Po dłuższej dyskusyi, w której [illegible] głos oprócz referenta i wnioskodawcy dhowie dr. Tarnawski, [illegible]obicki, dr. Hibl i dr. Tertil

wniosek VII. 1. a) uchwalono a wniosek VII. 1. b) przekazano Wydziałowi Związku do rozpatrzenia i ewentualnego wykonania.

Przewodnictwo obejmuje wiceprezes dh. Turski.

3. Referent przedstawia wnioski sekcyi w sprawie funduszów zlotowych.

a) poleca się Wydziałowi, aby wezwał towarzystwa związkowe do urządzania „dnia związkowego“.

b) upoważnia się Wydział do nałożenia na gniazda dodatku zlotowego do wkładek związkowych w stosunku do ilości członków.

Dh. dr. Fiszer wnosi dodatkowo, aby zalecić towarzystwom związkowym przeznaczanie części dochodów z patryotycznych obchodów na cele zlotowe. Wnioski te uchwalono.

4. Wniosek dha Lipińskiego (VII. 10) uchwalono.

XII. Sekcya regulaminowa (ref. dh. Krobicki) wnosi:

1. wzywa się towarzystwa związkowe, aby sprawozdania roczne przedkładały wydziałowi okręgowemu i towarzystwom okręgowym;

2. przypomina się druhom, aby przestrzegali przepisów regulaminu mundurowego co do odznak i płaszczów. Wnioski te uchwalono.

Po wyczerpaniu porządku dziennego objął druh Prezes przewodnictwo a podziękowawszy delegatom za żywy udział w pracach zamknął IX. Zjazd delegatów o g. 6. wieczorem.

Obmiński, sekretarz.

Fiszer, prezes.

zano sekcyi administracyjnej. W końcu wnosi na udzielenie Wydziałowi absolutoryum z zarządu funduszami Związku w roku 1900/1901 a uznanie skarbnikowi dh. Józefowi Padewskiemu za wzorowe prowadzenie kasowości; wnioski te na wniosek dha Buynowskiego uchwalono bez dyskusyi.

IV. Wnioski Wydziału w sprawie wyborów uzupełniających do Wydziału i wyboru komisyi rewizyjnej jakoteż wniosek w sprawie oznaczenia miejsca następnego Zjazdu delegatów przydzielono sekcyi organizacyjnej, zaś wnioski co do wysokości wstępnego i wkładek na rok 1901 do sekcyi administracyjnej.

VII. Wnioski i interpelacye delegatów.

1. Dh. Dr. Obmiński stawia i uzasadnia następujące wnioski:

a) poleca się Wydziałowi, aby w celu propagowania zadań sokolstwa starał się organ związku „Przewodnik gimnastyczny Sokół" przez dalszą reformę uczynić poczytniejszym tak dla ogółu sokolstwa jak i dla szerszej publiczności.

b) poleca się Wydziałowi, aby na rok 1902 wydał kalendarz „Sokół", któryby obok dokładnej części informacyjnej w zwykłych kalendarzach się mieszczącej, poruszał także sprawy sokolstwa i zlotu w roku 1902. Wnioski te przekazano sekcyi administracyjnej.

2. Dh. Laskowski wnosi, aby towarzystwom polecić wysełanie sprawozdań rocznych do Wydziału okręgu i gniazd okręgowych a nadto co pół roku sprawozdań do organu związkowego; przydzielono do zdania sprawy sekcyi regulaminowej.

3. Na wniosek dha Buynowskiego uchwalono wyrazić ubolewanie tym gniazdom, które ani delegatów nie wysłały ani też swej abstynencyi nieusprawiedliwiły.

4. Wniosek dha Dr. Alsa, aby zjazdy delegatów odbywały się w porze niekolidującej ze zlotami t. j. w jesieni, odesłano do sekcyi organizacyjnej.

W tem miejscu przerwano obrady a delegaci udali się przed boisko, a tam defilowały przed nimi szeregi sokole biorące udział w zlocie okręgu IV. Po powrocie do sali obrad powitał Zjazd imieniem okręgu prezes dh. Dr. Tarnawski, poczem podjęto przerwane obrady.

5. Dh. Wanat wnosi aby

a) domagać się od Wysokiego Sejmu podwyższenia subwencyi ryczałtowej dla gniazd prowincyonalnych.

b) Wydział związku ingerował w sprawie budowy sokolni i aby w tym celu przedkładano planu budowy i sfinansowania. Wnioski te przydzielono sekcyi organizacyjnej.

6. Dh. Dr. Hibl wnosi aby

a) uchwalić zasadę wypłacania żołdu sokolego wszystkim biorącym udział w ćwiczeniach zlotowych (przekazano sekcyi organizacyjnej).

b) uchwalić reformę stroju sokolego przez wprowadzenie spodni kroju kościuszkowskiego; wniosek ten odesłano do Wydziału Związku.

7. Dh. Laskowski wnosi, aby Wydziałowi Związku polecić uregulowanie sprawy używania sztandarów przy pochodach; wniosek ten odstąpiono Wydziałowi Związku do zbadania.

8. Dh Haczewski wnosi, aby domagać się subwencyi odrębnej dla tych towarzystw, które udzielają gimnastyki uczniom szkół ludowych; wniosek ten uchwalono odstąpić Wydziałowi Związku w celu uwzględnienia w petycyi o subwencyę mającej się wnieść do Sejmu

9. Dh. Durski wnosi, aby Zjazd delegatów powziął uchwały w sprawie pokrycia kosztów zlotu powszechnego z r. 1902; przekazano Komisyi administracyjnej.

10. Dh. Lipiński wnosi, aby polecić Wydziałowi Związku poczynienie stosownych kroków w celu uzyskania uwolnienia budynków sokolich od podatku czynszowego w całości a przynajmniej w części przeznaczonej na udzielanie nauki gimnastyki.

11 Dh. Krobicki wnosi, aby przypomnieć przestrzeganie noszenia odznaki miejscowej; odesłano do sekcyi regulaminowej.

12. Dh. Janikowski zapytuje, czy w wycieczce do Pragi mogą brać udział kobiety. Dh. Prezes wyjaśnia, że co do wycieczki praskiej wyda Wydział okólnik.

VIII. Przewodniczący zarządza podział na sekcye poczem przerywa o 1-szej posiedzenie zjazdu odraczając je do godziny 3 ciej, poczem sekcye rozpoczęły niezwłoczne obrady nad przekazanymi im wnioskami.

Drugie jawne posiedzenie zagaja prezes o 3½ po południu w obecności 51. delegatów.

IX. Wnioski sekcyi organizacyjnej. Referent dh. Dr. Als przedstawia następujące wnioski:

1. a) Zloty sokole nie mogą się odbywać w dniu zwyczajnego zjazdu delegatów.

b) Zwyczajne zjazdy delegatów mają się odbyć po 1. września.

c) X. Zjazd delegatów zwołany być ma do Lwowa.

Po przemówieniach dhów Krobickiego i Dra Tarnawskiego przeciw wnioskowi ad a), a dhów Drów Tertila i Ro-

Szanowni Druhowie!

Skład Wydziału. W roku obejmującym niniejsze sprawozdanie (1901/902) należeli do Wydziału Związku, wybrani:

na VIII. Zjeździe w Tarnowie 3. czerwca 1900 na 3 lata (1900—1902) prezes Dr. Xawery Fiszer i pierwszy zastępca prezesa Władysław Turski, tudzież wydziałowi:

a) wybrani na VII. Zjeździe na 3 lata (1899—1901): Dr. Rudolf Als, Edmund Cenar, Antoni Durski, Dr. Antoni Dzіędzielewicz, Leon Krobicki i wybrany na VIII. Zjeździe na 2 lata (1900—1901) Dr. Stanisław Rowiński;

b) wybrani na VIII. Zjeździe na 3 lata (1900—1902): Feliks Blauth, Józef Kwiatkowski, Dr. Wiktor Legieżyński, Ignacy Romanowski, Michał Ślosarski, Dr. Tadeusz Tertil;

c) wybrani na IX. Zjeździe na 3 lata (1901—1903): Dr. Stanisław Obmiński, Józef Padewski, Stanisław Strzembosz, Dr. Leonard Tarnawski, Alojzy Wallek, Dr. Andrzej Wcisło.

Podział czynności dokonany w drodze wyboru, względnie mianowania na pierwszem posiedzeniu Wydziału, w Jarosławiu 16. czerwca 1901, był następujący:

wybrani: drugim zastępcą prezesa d. Romanowski, sekretarzem i zastępcą skarbnika d. Obmiński, skarbnikiem d. Padewski, gospodarzem i administratorem „Przewodnika gimnastycznego“ d. Wallek, zastępcą sekretarza, gospodarza i administratora d. Kwiatkowski;

mianowani: naczelnikiem związkowym d. Durski, pierwszym jego zastępcą d. Szczęsny Buciński, dru-

gim d. Włodzimierz Świątkiewicz, odpowiedzialnym redaktorem „Przewodnika gimnastycznego“ d. Durski, naczelnym d. Fiszer, a zastępcą jego d. Legieżyński.

Ustępują obecnie wskutek upływu czasu, na który byli wybrani, dd.: Dr. Rudolf Als, Edmund Cenar, Antoni Durski, Dr. Antoni Dzięḑzielewicz, Leon Krobicki i Dr. Stanisław Rowiński, a wskutek rezygnacyi d. Józef Kwiatkowski.

Również ustępują wskutek upływu czasu wybrani na ostatnim Zjeździe na rok jeden (1901) członkowie komisyi rewizyjnej: Dr. Józef Aleksander Hibl Dr. Aleksander Małaczyński i Paulin Targoński.

Posiedzenia Wydziału odbyły się: w Jarosławiu 16. czerwca 1901 i we Lwowie 13. października 1901, 13. kwietnia i 7. września 1902. Na każdem z tych posiedzeń był komplet większy od wymaganego w statucie. Na wszystkich czterech posiedzeniach byli obecni dd.: Durski, Fiszer, Krobicki, Romanowski, Tarnawski, Wallek; na trzech dd.: Blauth, Cenar, Padewski, Turski, Strzembosz, Wcisło; na dwóch dd.: Dzięḑzielewicz, Obmiński, Rowiński, Ślosarski, Tertil; na jednem dd.: Als, Legieżyński usprawiedliwiając prawie zawsze niemożność przybycia; ani razu nie był obecnym d. Kwiatkowski.

Komisya miejscowa, do której należeli wszyscy wydziałowi zamieszkali we Lwowie, odbywała posiedzenia ile razy chodziło o zarządzenia ważne, a nie cierpiące zwłoki, które przewodnictwo Związku poddawało aprobacie Wydziału, lub o przygotowanie spraw należących do zakresu jego działania. Wykonywała także przekazane jej uchwały. Wreszcie ją właśnie zamianował Wydział komisyą-matką dla spraw Zlotu powszechnego.

Sprawa reformy okręgów, wykazana w poprzedniem sprawozdaniu, jako jeszcze nie załatwiona, stała się dojrzałą do rozpatrzenia dopiero przy końcu czerwca 1902, ponieważ dopiero wtedy otrzymano ostatnią opinię je

dnego z Wydziałów okręgowych. Wnioski dotyczące przedkłada się Zjazdowi delegatów do decyzyi.

Ostatni Zjazd delegatów odbyty w Jarosławiu 16. czerwca 1901 r. przekazał Wydziałowi bądź do wykonania bądź do rozpatrzenia następujące uchwały swoje i wnioski delegatów:

1. *„Przewodnik gimnastyczny“* przez dalszą reformę uczynić poczytniejszym tak dla ogółu sokolstwa jak i dla szerszej publiczności. O tem, czy i jak czasopismu naszemu od czasu tej uchwały umieliśmy nadać właściwości nią wymagane, nie naszą oczywiście rzeczą decydować. Musimy tylko z naciskiem podnieść, że wszystko, cośmy starali się pod tym względem uczynić, musiało stosować się do niewielkich funduszów na ten cel służących do dyspozycyi i do niezwalczonej powściągliwości druhów, którzyby mogli z pożytkiem dla wewnętrznej wartości czasopisma zasilać je pracami pożądanemi dla ogółu sokolstwa i dla szerszej publiczności;

2. *wydać na rok 1902 kalendarz „Sokół“*, któryby obok dokładnej części informacyjnej w zwykłych kalendarzach się mieszczącej, poruszał także sprawy sokolstwa i zlotu powszechnego. Nie podjęliśmy się tej pracy, ponieważ brak nam było planu i materyału przysposobionego o tyle, iżby kalendarz mógł był wyjść w porze właściwej; zresztą nie mogły nas zachęcić do tego doświadczenia dd. wydawców „Rocznika sokolego“, którzy zaniechali wydawnictwa z powodu braku poparcia;

3. starać się *o uwolnienie budynków sokolich od podatku czynszowego* w całości, a przynajmniej w części przeznaczonej na udzielanie nauki gimnastyki — ze skutkiem odpowiadającym pracy i wydatkom — nie zachęcały nas istniejące przepisy podatkowe i ujemne wyniki czynionych już dawniej w tym kierunku usiłowań;

4. *domagać się podwyższenia subwencyi sejmowej* nie zaniedbał Wydział w petycyach wniesionych w r. 1901 i 1902, atoli nie może pochlubić się dobrym wynikiem.

na rok bieżący, na który uchwalono subwencyą w dotychczasowej wysokości, a stało się to z tego powodu, że Wydział nie mogąc doprosić się nadesłania w porę sprawozdań towarzystw, mógł przedłożyć Wydziałowi krajowemu zażądane przez Wysoki Sejm sprawozdanie o stosunkach tych towarzystw, tudzież prosić o wstawienie do budżetu wyższej subwencyi, dopiero wtedy, gdy budżet był już ułożony i posłom rozesłany, skutkiem czego podwyższenie subwencyi w czasie sesyi sejmowej było niemożliwe, zwłaszcza, że argument o niedostateczności funduszów paraliżuje wnioski idące powyżej preliminarza, który co zaznaczyć musimy, do towarzystw sokolich mających wysokie cele narodowo-wychowawcze odnosi się o wiele mniej życzliwie, aniżeli do innych towarzystw, pod tym względem niższorzędnych.

W petycyach powyższych nie domagaliśmy się subwencyi odrębnej dla tych towarzystw, które udzielają gimnastyki uczniom szkół ludowych, pomimo że ostatni zjazd przekazał nam dotyczący wniosek, ponieważ w propozycyach naszych co do rozdziału subwencyi takim właśnie towarzystwom dajemy pierwszeństwo, a Wydział krajowy przyjmuje wnioski nasze bez zmiany, jak właśnie stało się ze subwencyą przyznaną na r. 1901, którą rozdzielono między 25 towarzystw (Przemyśl i Rzeszów po 400 k.; Bochnia i Stanisławów po 300 k.; Biała, Horodenka, Jarosław, Kołomyja, Stryj, Wadowice po 200 k. Brzeżany i Jaworów po 150 k.; Bóbrka, Chrzanów, Dolina, Gorlice, Podgórze, Śniatyn i Żółkiew po 100 k. Jordanów, Kopyczyńce, Łańcut, Przeworsk, Wojnic i Zagórz po 50 k.). Podań o subwencyą na r. 1902 ni udzielił nam Wydział krajowy dotychczas;

5. *sprawę reformy stroju sokolego* przez wprowadzenie spodni kroju kościuszkowskiego rozpatrzy dotycząca komisya zlotowa łącznie z innymi wnioskami mającymi na celu reformę tego stroju;

6. *sprawa używania sztandarów przy pochodach* Gniazd, Okręgów i Związku, wobec braku konkretnego wniosku odmiennego od postanowienia §. 15. regulaminu pochodowego i uchwały Wydziału Związku z 23. kwietnia 1899 (Zb. ust. sokol.), nie była wcale rozpatrywaną, jako niewątpliwie już uregulowana.

7. *w sprawie funduszów zlotowych* stosownie do otrzymanego polecenia wezwał Wydział, towarzystwa związkowe do urządzania „dnia związkowego“ i do przeznaczania części dochodów z patryotycznych obchodów na cele zlotowe, a skutek tego wezwania jest dotychczas bardzo skromny, gdyż wpłynęło na cel powyższy zaledwie 1.123 kor. 37 h., co usprawiedliwić można niezawodnie tylko tem, że Wydział Związku uznał za właściwe odbycie zlotu odłożyć na r. 1903.

Z udzielonego upoważnienia do nałożenia na gniazda dodatku zlotowego do wkładek związkowych w stosunku do ilości członków, skorzystał Wydział z uwagi, że preliminarz wydatków zlotowych (w kwocie 20 tysięcy koron) wymaga koniecznie nadzwyczajnych zarządzeń, o tyle, że uchwalił nałożyć na wszystkich uczestników zlotu opłatę po jednej koronie, a ewentualny niedobór rozłożyć na wszystkie towarzystwa w stosunku do ilości członków, albowiem słuszną jest rzeczą, aby ci, którzy będą korzystać z różnych udogodnień, ponieśli jakąś drobną ofiarę i aby sokolstwo, w którego interesie zlot jest postanowiony, przyczyniło się do pokrycia tych kosztów, którychby ze zlotu samego pokryć się nie dało.

Wydział wyraża także przekonanie, że wszyscy druhowie bez wyjątku przyczynią się chętnie opłatą jednej korony na koszta pomnika Kościuszki, który wnosimy postawić na boisku zlotowem kosztem sokolstwa. Postawienie tego pomnika będzie nietylko znakomitem uświetnieniem uroczystości zlotowych i trwałą pamiątką Zlotu, lecz także ostateczną konsekwencyą uchwały, [illegible]

której wielki i szlachetny naczelnik narodu uznany został patronem i pierwowzorem sokolstwa polskiego!

Będzie to zresztą jednym z tych objawów narodowych, który wpłynie na takie zespolenie się całego społeczeństwa polskiego z jego sokolstwem, jakieśmy widzieli *w Pradze podczas IV. Zlotu wszechsokolego* w d. 29. i 30. czerwca i 1. lipca 1901.

Na tym zlocie było 210 druhów należących do naszego Związku, a 50 druhów należących do bratniego Związku w zaborze pruskim. Przygotowania do tej wycieczki wymagały długiego czasu i wielkiej pracy Wydziału i związkowego Grona, zwłaszcza, że postanowiliśmy pierwszy raz od czasu, jak istnieje sokolstwo polskie, wystąpić z ćwiczeniami publicznemi na boisku niepolskiem. I możemy pochlubić się wynikiem bardzo dobrym. Piękne i wybitnie polskie ćwiczenia z lancą, układu d. Rucińskiego z Krakowa, wykonane dwukrotnie przez 80 druhów naszych podobały się powszechnie i zdobyły nam zasłużone uznanie. Niemniej korzystnie przedstawił się zastęp 6 druhów lwowskich, którzy w czasie ćwiczeń zastępów czeskich na przyrządach, budowali piramidy.

Ale najbardziej zasługuje na podniesienie, udział druhów naszych w zawodach zastępów i jednostek, a to nietylko dlatego, że na 188 zastępów czeskich było tylko 5 zastępów innych Sokołów słowiańskich, a mianowicie 3 zastępy druhów z naszego Związku, 1 zastęp druhów ze Związku w zaborze pruskim i 1 zastęp druhów zagrzebskich, lecz także i dlatego, że trzy zastępy nasze (jeden ze Lwowa, jeden z Krakowa, jeden mięszany Lwów—Rzeszów—Tarnopol—Tarnów) i wszystkie jednostki, z których się one składały, pomimo że w ogóle pierwszy raz odważyliśmy się na zawody, zdobyły nagrody i to wcale niepoślednie, skoro się zważy, że w długim szeregu zwycięskich zastępów, nagroda druga z rzędu dostała się zastępowi lwowskiemu, trzecia krakowskiemu,

a dwudziesta czwarta mięszanemu. W zawodach specyalnych, a to: w zapasach otrzymało dwóch naszych druhów pierwszą i trzecią nagrodę, w dźwiganiu ciężarów jeden druh trzecią nagrodę, w skoku w wyż jeden druh drugą nagrodę, w skoku o tyczce dwóch druhów drugą i trzecią nagrodę. Tych 29 nagród, którą zdobyli nasi druhowie w Pradze, są niezawodną dla nas wskazówką, że posiadamy przymioty, które pozwalają nam wierzyć w niemałą wartość sokolstwa naszego. Dodajmy do tego wzorowe zachowanie się wszystkich uczestników wycieczki, a przyjdziemy do przekonania, że moralne jej wyniki wynagrodziły nam sowicie poniesione koszta i wyłożoną pracę i zacieśniły węzły braterstwa ze sokolstwem czeskiem, które na każdym kroku okazywało nam uprzejmość i przychylność bratnią.

Na pamiątkę tego Zlotu otrzymał Związek od Związku czeskiego dyplom uczestnictwa.

Obok uczestnictwa w zlocie praskim wspominamy z przyjemnością o wewnętrznym ruchu sokolstwa, który się zaznaczył w odbytych w r. 1901 zlotach Okręgu III. w Krośnie, Okręgu IV. w Jarosławiu, Okręgu VI. w Złoczowie i w obchodzie dziesięciolecia Sokoła bocheńskiego, a w r. 1902 zlotach Okręgu I. w Krakowie, Okręgu III. w Gorlicach, Okręgu V. w Sokalu, Okręgu VII. w Śniatynie. Praca mająca na celu przygotowanie tych zlotów należała oczywiście do dotyczących Okręgów; Wydział i Grono związkowe spełniały przy tem tylko te czynności, które wynikają z odnośnych regulaminów a oprócz tego wyznaczały swych delegatów. Bliższe szczegóły znajdują się w sprawozdaniach umieszczonych we właściwym czasie w organie Związku.

Doroczny kurs wakacyjny i kurs gier i zabaw nie odbył się ani w r. 1901 ani w r. 1902. W r. 1901 zapowiedzieliśmy w nrze 3. „*Przewodnika gimnastycznego*“ odbycie kursu wakacyjnego i kursu gier i zabaw pod warunkiem, że najpóźniej do 15. czerwca 1901

zgłosi się na pierwszy przynajmniej 15, na drugi zaś przynajmniej 20 uczestników, a gdy do oznaczonego terminu nie mieliśmy wymaganej liczby zgłoszeń, musieliśmy odwołać zapowiedziane kursy. W r. 1902 zaniechaliśmy urządzenia tych kursów, ponieważ nie mieliśmy na to potrzebnych funduszów poniósłszy znaczne wydatki na koszta wyjazdu kilku naczelników i nauczycieli gimnastyki na kurs gimnastyki szwedzkiej w Zagrzebiu i ponieważ mamy uzasadnioną nadzieję i zamiar wprowadzenia ulepszeń w dotychczasowym systemie gimnastycznym szkolnym i towarzyskim, a przeto i program kursu związkowego musiałby znacznej uledz zmianie.

Już w poprzedniem sprawozdaniu donieśliśmy o tem, że od dłuższego czasu Wydział i Grono związkowe zastanawia się nad koniecznością rewizyi dotychczasowego systemu ćwiczeń gimnastycznych, i że już uchwalono zasadę, według której wybrana komisya Grona ma przystąpić do wprowadzenia koniecznych ulepszeń. Ponieważ tymczasem spotkaliśmy się z publicznym zarzutem, że dotychczasowy nasz system ćwiczeń gimnastycznych jest zły i zdrowiu szkodliwy, a tylko w systemie gimnastyki szwedzkiej, tudzież w grach i zabawach można szukać podstawy do należytego i zdrowiu sprzyjającego wychowania fizycznego, postanowiliśmy skorzystać z uprzejmości d. Dra Franciszka Buczara, profesora gimnastyki w Zagrzebiu i wysłać tamże kilku naczelników i nauczycieli gimnastyki na kurs gimnastyki szwedzkiej, którą d. Buczar po odbyciu dwuletniego kursu w głównym instytucie gimnastycznym w Sztokholmie za zgodą rządu kroackiego w szkołach zagrzebskich wprowadził. Skoro tylko wysłani do Zagrzebia druhowie przedłożą swe sprawozdania Wydziałowi Związku, który zastrzegł to wyraźnie wysełając ich na kurs zagrzebski i skoro tylko zbierzemy potrzebne daty w drodze uchwalonej już ścisłej rewizyi fachowej całego materyału ćwiczebnego, przystąpimy do rozstrzygnienia kwestyi wcielenia pe-

wnych rodzajów ćwiczeń szwedzkich do dotychczasowego systemu sokolego w naszych ćwiczebniach i szkołach sokolich, a równorzędnie z tem, jako reprezentowani w ankiecie wybranej w d. 11. kwietnia 1902 z łona lwowskiego towarzystwa lekarzy, towarzystwa nauczycieli szkół średnich, towarzystwa pedagogicznego, Związku sokolego i Sokoła lwowskiego przyczynimy się do ewentualnego wypracowania wniosków zmierzających do reformy wychowania fizycznego w ogóle.

O *„Przewodniku gimnastycznym“* wspomnieliśmy już wyżej (str. 11). Odpowiedzialnym jego redaktorem był d. Antoni Durski, naczelnym d. Dr. Xawery Fiszer, administratorem d. Alojzy Wallek. Nakład (12 num. obj. 13 ark. druku) do 1. lipca 1901 wynosił 8.500, od 1. sierpnia 8.700 egzempl. każdego numeru. Towarzystwa związkowe odbierały ogółem 8.512 egz. (77 towarzystw odpowiednio do liczby członków wykazanej w sprawozdaniach za rok 1900, a 14 towarzystw: Borysław, Chodorów, Delatyn, Jeleń, Mikulińce, Nadwórna, Nowy Targ, Skawina, Stary Sącz, Tarnobrzeg, Tyczyn, Wojnicz, Zakopane, Zbaraż tylko po 1 egzemplarzu, ponieważ nie nadesłały sprawozdania, ani nie wykazały liczby członków). Prenumeratorowie odbierali 204 (w r. 1900—211) egz., bezpłatnie wysełano 50 (49) egz. Prenumerata przyniosła 247·28 (w r. 1900—312·27) kor., inseraty 18 (24) kor. Zalega: prenumerata (przeważnie za dodatkowe egzem.) 132·20 (93·12) kor., inseraty 31 (18) kor. Wydatki administracyi 890·79 (896·62) kor. Zapasy dawnych roczników przedstawiają wartość 615·04 (678·90) kor. Ze sprzedaży podręczników przychód 362 (237·80) kor., korespondentek 12 (28·69) kor. Zaległości: za podręczniki 154·62 (42·50) kor., za korespondentki 19·80 (28.63) kor. Zapasy, licząc po cenie kosztów: wydawnictw 3.676·96 (2.950·10) kor., korespondentek 25·68 (66·63) kor. Z dniem 1. stycznia 1902 oddano księgarni Gubrynowicza i Schmidta

we Lwowie wszystkie wydawnictwa Związku na skład główny i wobec obowiązku płacenia rabatu 33% od ceny sprzedaży, podniesiono dotychczasową cenę wydawnictw przeciętnie o 20—25%.

W okresie sprawozdawczym wydaliśmy nakładem Związku podręcznik „Gry i zabawy ruchowe", ułożony przez d. Cenara (o czem już donieśliśmy w poprzedniem sprawozdaniu), tudzież „muzykę do ćwiczeń lancami" układu d. Urbanka i broszurę „Zarzuty Angela Mossa w świetle fachowców" napisaną przez d. Cenara. Oprócz tego postanowiliśmy wydrukować podręcznik „ćwiczenia lancą" d. Rucińskiego i „piramidy" d. Rowińskiego ze zbiorkiem rysunków do piramid d. Hamburgera, oczywiście, o ile starczy na to subwencya sejmowa przyznana nam na r. 1902 w kwocie 400 koron. Na rok 1901 nie otrzymaliśmy jej wcale, a odnośna petycya nasza pozostała bez odpowiedzi.

Do zlotu w roku 1903 rozpoczęliśmy już przygotowania. Najważniejszą czynnością było ułożenie ćwiczeń wolnych. Na konkurs rozpisany w sierpniu 1901 na opracowanie projektów: ćwiczeń wolnych z wejściem, ustawieniem i odejściem z boiska, tudzież reju kolarzy nadesłano 15 projektów ćwiczeń wolnych i 5 projektów reju kolarzy. Rozstrzygnięcie konkursu projektów reju kolarzy, które zostało przekazane lokalnej komisyi Grona związkowego, nie nastąpiło dotychczas. Natomiast komisya wyznaczona do ocenienia projektów ćwiczeń wolnych, na posiedzeniach z 24. i 26. września i 5. października 1901 przyznała projektowi d. Józefa Kozłowskiego z Bochni pierwszą, projektowi d. Ludwika Hickiewicza ze Lwowa drugą, projektowi d. Karola Starego z Rzeszowa trzecią nagrodę. Pierwsze dwa projekty, skombinowane z projektem komisyi lokalnej Grona związkowego, posłużyły temuż Gronu do ułożenia ostatecznego projektu wolnych ćwiczeń zlotowych, które przyjęto na ostatniem posiedzeniu Wydziału z nie-

znaczną zmianą i polecono uzupełnić objaśnieniami i rysunkami i rozesłać jak najspiesniej wszystkim polskim gniazdom sokolim. „Ćwiczenia lancą“ z rysunkami roze łano już i zalecono umieścić je w programach zlotów okręgowych odbytych w r. 1902. Dla przysposobienia zawodów polecono także wykonać je na tych zlotach i rozesłano towarzystwom „porządek zawodów na zlotach okręgowych“ i „wzorek ćwiczeń zawodniczych na przyrządach“. Ułożono także program ćwiczeń i przydzielono szczegółowe opracowanie poszczególnych punktów programu członkom Grona, a to: dd. Chomickiemu i Janikowskiemu wejście, ustawienie i zejście z boiska do ćwiczeń wolnych sokolstwa; d. Rucińskiemu musztrę hufca i drużyn, tudzież program zawodów zastępów na przyrządach dla oddziału wyższego; d. Hickiewiczowi ćwiczenia wspólne laskami i wybór gier i zabaw młodzieży.

Boisko zlotowe jest już uporządkowane o tyle, że ćwiczenia mogą na niem odbywać się bez przeszkody; urządzenie boiska dla potrzeb zlotu jest już w zasadzie uchwalone, a szczegóły będą omówione i postanowione ostatecznie przez specyalną komisyę.

Komisya miejscowa, wydelegowana przez Wydział jako komisya matka uzupełniła się przez kooptacyę i ukonstytuowała się jako „związkowy komitet zlotowy“, który jest obowiązany kierować całą akcyą przygotowawczą i podzielić pracę między komisye specyalne. Nie mała praca czeka wszystkich członków tej komisyi, ale jeżeli wszystkie towarzystwa rozwiną równorzędną działalność lokalną i zrozumieją konieczność ścisłego spełniania obowiązków wynikających z naszej organizacyi związkowej i jeżeli całe sokolstwo zlot przyszłoroczny taką otoczy opieką, jaka należy się dziełu podjętemu dla dobra i sławy tego sokolstwa, nie wątpimy, że

zlot w r. 1903 zapisze się chlubnie w rocznikach pracy naszej obywatelskiej, pracy narodowej!

Związkowe Grono nauczycielskie, które w powyższych sprawach, o ile miały charakter ściśle gimnastyczny, czyniło wnioski lub wydawało opinię, składało się, oprócz naczelnictwa (dd. Durski, Ruciński, Świątkiewicz) z dd.: J. Kozłowskiego, Dra S. Rowińskiego, J. Waszkiewicza (Okr. I.), S. Dubelskiego (Okr. II.), K. Starego (Okr. III.), E. Złotnickiego (Okr. IV.), W. Chomickiego, E. Cenara, L. Hićkiewicza, W. Janikowskiego, R. Kwiatkowskiego, A. Walleka (Okr. V.), S. Szytylińskiego (Okr. VI.). Zastępcami byli dd. Domaradzki (VI.) i Mianowski (VII.).

Grono odbyło tylko jedno posiedzenie, w d. 6. kwietnia 1902. Sekretarzem wybrany d. Wallek, zastępcą d. Hićkiewicz. Komisya ściślejsza załatwiała sprawy nagłe i wnioski do obrad.

Towarzystw należących do Związku było według ostatniego sprawozdania 91 (przez pomyłkę wykazano 92). Z powodu zupełnego zaniku wykreśliliśmy ze Związku 3 towarzystwa (Bursztyn, Jeleń, Oświęcim), a natomiast przyjęliśmy 6 towarzystw (Drohobycz, Kęty, Mielec, Niepołomice, Rawa, Stary Sambor), tak że obecnie należy do Związku 94 towarzystw. Wykreślone dawniej ze Związku, a żyjące towarzystwa w Kałuszu i w Tyczynie nie starały się o przyjęcie na powrót. W sprawie założenia nowych towarzystw udzieliliśmy potrzebnych wskazówek komitetom lub jednostkom w Dobczycach, Głogowie, Husiatynie, Monasterzyskach, Morawskiej Ostrawie, Niepołomicach, Podwołoczyskach, Przemyślanach, Rawie, Sieniawie, Starym Samborze, Turce, Wiedniu, Żabiu. Zawiązało się także towarzystwo sokole w Bieńczycach, którego członkom pozwoliliśmy w miejsce stroju sokolego używać podczas występów uroczystych miejscowego stroju ludowego, z zastrzeżeniem używania pióra sokolego i odznaki na krakusce, atoli dotychczas,

mimo że członkowie tego towarzystwa brali czynny udział w zlocie Okręgu I., nie zgłosiło się ono o przyjęcie do Związku.

Według nadesłanych sprawozdań lub odpowiedzi na kwestyonarz stan towarzystw związkowych, ugrupowanych Okręgami, przedstawia się następująco:

Okręg I.

Biała. Członków 80, mniej o 7, ćwicz. 12, grono nauczyc. 4, szkoły gimnast. nie ma. Przychód 788 K., rozchód 544 K., subwencye 200 K. Inwentarz 380 K., fundusz budowy 489 K. Majątek 760 K. Prezes Dr. J. Bogdanik, naczelnik S. Nycz. Bardzo pożądane wprowadzenie nauki gimnast. dla uczniów szkoły ludowej polskiej, założ. staraniem Tow. O. L.

Bochnia. Towarzystwo stale się rozwija, jakkolwiek liczba członków zmalała w porównaniu z r. 1900 o 22. Ruch ćwiczących się jak w r. przeszłym. Szkoła uczniów i uczenic prowadzona dobrze. Uprawiane są gry i zabawy, szermierka, strzelanie do tarczy, jazda na kole. Korpus wakacyjny korzysta w czasie feryj bezpłatnie z sali, boisk i przyrządów. W r. 1901 zakupiono grunt 5-morgowy. Przychód 13.944, wydatki 13.625. Majątku i długów sprawozdanie nie podaje. Prezesem był Dr. A. Wcisło, naczelnikiem J. Kozłowski.

Chrzanów. Czł. 63, więcej o 9. Udział w ćwiczeniach słaby, dla braku odpowiedniej sali. Sprawozdanie zaznacza rozwój chóru, i teatru amatorskiego, obecnie zawiązuje się orkiestra. Gniazdo otrzymało subwencyę od Sejmu, Rady powiat. i Tow. zaliczk. Sprawozdania z rachunków brak. Prezes Bieroński, naczelnik Waszkiewicz.

Cieszyn. Członków 67, więcej o 25. Ćwiczących się 18. Zamierza budowę własnego gmachu, niezbędnego dla wprowadzenia ćwiczeń młodzieży gimnazyum polskiego.

Zamknięcia rachunków i stanu majątku nie wykazano. Sprawiono przyrządy gimnastyczne. Jako gniazdo kresowe ma ważne stanowisko narodowe. Prezesem był T. Pelczarski, naczelnikiem Paczosa.

Jaworzno. Czł. 49, więcej o 3. W r. 1901 brało gniazdo udział w Zlocie okręgu śląskiego wielkopolskiego, który w skutek zakazu odbył się w Szczakowej i w zabawie Górnoślązaków w Jęzorze.

Jeleń. (Sokół włościański). Zamarł dla braku członków, został wykreślony ze Związku 13. kwietnia 1902.

Jordanów. Rozwija się normalnie. Członków 60, ćwiczących się 10. Na naukę gimnastyki uczęszczali uczniowie szkoły ludowej bezpłatnie. Przychód K. 2.280, rozchód 1.791. Majątek K. 1.489. Prezesem był M. Köhler, naczelnikiem Dr. K. Służewski (ukwalifikowany).

Kalwarya. Czł. 20. Sprawozdania nie nadesłano.

Kęty. Zawiązane w r. 1902. Zgłosiło przystąpienie do Związku. Liczy obecnie 80 członkow. Prezes S. Miszke.

Kraków. Członków 892, mniej o 20. Ćwiczących się przeciętnie 50. Szkoła uczniów i uczenic obejmuje obok uczniów prywatnych, szkoły publiczne średnie i wydziałowe męskie i żeńskie. Frekwencya uczniów znacznie się zwiększyła. Ruch gimnastyczny znaczny. Wydawany przez Grono „*Przegląd gimnast.*“ dla braku poparcia upadł. Szkoda to dotkliwa dla sprawy gimnastycznej, gdyż był to jedyny polski organ ściśle fachowy. Istnieją oddziały: wioślarski, kolarski, strzelecki i łyżwiarski. Dla oddziału wioślarskiego zakupiono w r. 1901 od spółki „Union“ halę rybacką, przerobiwszy ją na obszerną przystań wioślarską i pływacką. Przychód 31.641, rozchód 30.717. Majątek K. 117.060, wzrósł o K. 2.512. Na podniesienie zasługuje urządzanie zabaw dla dzieci. Naczelnikowi zapewniono emeryturę. W r. 1902 odbył się III. Zlot I. okręgu, uczestników 262, ćwicz. 160. Prezesem był d. W. Turski, naczelnikiem Sz. Ruciński.

Myślenice. Czł. 84, mniej o 6. Ćwicz. 6, uczniów szk. lud. 14. Przychód 979 K., rozchód 924 K., inwentarz 9.778 K., majątek 15.140 K. Prezes E. Klebert, naczelnik A. Söhnel.

Niepołomice. Zawiązane w r. 1902 zgłosiło przystąpienie do Związku. Członków 36. Prezes J. Wicherek.

Nowy Targ. Czł. 45, ćwicz. 13, uczniów szk. lud. 400, 2 godz. tyg., szk. przemysł. 30. Inwentarz 300 K., majątek 1.700 K. Gniazdo po kilku latach zaniku, wskrzeszono dopiero w r. 1901 we wrześniu, dla tego brak szczegółów.

Oświęcim. Od roku 1899 nie daje znaku życia. Wykreślony ze Związku 13. kwietnia 1902.

Podgórze. Członków 180, więcej o 12. Ćwiczących się przeciętnie 10. Szkoła gimnast. obejmuje prywatnych uczniów i uczenice, uczniów gimnazyalnych i miejskich szkół ludowych. Obchodzono uroczyście dziesiątą rocznicę założenia gniazda. Przychód K. 6.968, rozchód 6.575. Majątek 41.964. Prezesem był W. Adamski, naczelnikiem K. Nowak.

Skawina. Członków 48, mniej o 10, ćwiczących się przecięt. 12, uczniów szkół lud. i wydział. 51. Przychód 1.256 K., rozchód 1.170 K., subwencye 100 K., inwentarz 400 K., fundusz budowy 1.669 K. Prezes Dr. Nawrat, naczelnik E. Hahorkiewicz.

Wadowice. Członków 196, więcej o 32. Ruch ćwiczących się słaby, natomiast szkoła dobrze prowadzona. W r. 1901 skonwertowano pożyczkę w kwocie 37.000 i popłacono wszystkie długi prywatne zaciągnięte z powodu budowy. Przychód 15.062, rozchód 13.415. Majątek 46.593. Towarzystwo poniosło dotkliwą stratę przez śmierć ś. p. dyrektora Dra M. Gedla, „który przez długi szereg lat, jakby granitowa kolumna, dźwigał na swych barkach cały ciężar gniazda wadowickiego“, i był jednym z najgorliwszych działaczy idei sokolej. Cześć Jego pa-

mięci! Prezesem był J. Tyrała, naczelnikiem K. Usiekniewicz.

Wieliczka. Czł. 72. Sprawozdania nie nadesłano.

Zakopane. Po kilku latach zaniku zorganizowało się w roku 1901 na nowo, jednak odtąd nie daje widocznego znaku życia, jakkolwiek istnieje.

Żywiec. Członków 85. Sprawozdania nie nadesłano.

Okręg II.

Brzesko. Czł. 127, mniej o 6. Ćwicz. 11. Uczniów szkół lud. 80, 4 godz. tyg. Z rozporządzenia miejscowej Rady szk. okręg. uczniowie od 1. września do 5. grudnia na ćwiczenia nie uczęszczają. Obecnie wprowadzono naukę dla uczniów prywatnych. Podczas wakacyi udzielaną bywa nauka uczniom szkoły lud. i dzieciom członków, bezpłatnie. W r. 1901 rozpoczęto budowę własnego gmachu, obecnie wykończonego. Gniazdo należy do bardzo ruchliwych. Przychód 1.549 K., rozchód 1.527 K. Prezes R. Niwicki, naczelnik J. Skrobotowicz.

Dąbrowa. Czł. 27. Sprawozdania nie nadesłano.

Grybów. Członków 59, więcej o 25. Ćwiczenia nie odbywają się dla braku nauczyciela. Przychód 716 K., rozchód 182 K., fundusz budowy 2.142 K., inwentarz 200 K. Istnieje oddział łyżwiarski. Gniazdo wszelkie czynności skierowało dla zebrania funduszów na budowę gmachu. Prezes Dr. E. Kozierowski.

Limanowa. W r. 1901 liczył 30 członków. W r. 1902 do czerwca zamarł. Wskrzeszony w lipcu, liczy obecnie 20 członków. Sprawozdania nie nadesłano.

Mielec. Zawiązane w r. 1898, zgłosiło w r. 1902 przystąpienie do Związku. Członków 70, ćwiczących 16. Prezes A. Pawlikowski.

Muszyna. Czł. 36, ćwicz. 8, uczniów szk. lud. 30. Przychód 803 K., rozchód 483 K., majątek 871 K. Prezes J. Arlet, naczelnik G. Domiczek.

Nowy Sącz. Członków 164, więcej o 20. Ćwiczących się średnio 22. Na ćwiczenia uczęszczali uczniowie gimnazyalni. Otworzono lekcye gimnastyczne dla panien. Uporządkowano boisko i dobudowano murowaną kręgielnię i pomieszkanie dla naczelnika. Majątek tow. wynosi K. 50.000, wzrósł o 1.961 K. Zamknięcia rachunków sprawozdanie nie podaje. Prezesem był L. Lipiński, naczelnikiem A. Langer.

Pilzno. Członków 55. Ćwiczenia prawie się nie odbywały dla braku nauczyciela. Towarzystwo ofiarowało bezpłatnie szkole ludowej boisko do ćwiczeń, z czego jednak z niewiadomych powodów nie korzystano. W roku 1901 uporządkowano park sokoli, urządzono boisko i wspinalnię, wybudowano kręgielnię i scenę. Uprawiano gry i zabawy. Sprawozdania rachunkowego nie podano. Sprawami kierował wiceprezes d. J. Zelek.

Stary Sącz. Członków 50. Ćwiczących się ogółem 13. Na ćwiczenia uczęszczają uczniowie męzkiej szkoły ludowej. Przychód 1.635, rozchód 954. Fundusz budowy wynosi K. 1.900. Prezesem był T. Dąbrowski, naczelnikiem J. Kunze.

Tarnów. Członków 238, więcej o 5. Ćwiczących się przeciętnie 11. Szkoła obejmuje uczniów szkoły realnej, wydziałowej męzkiej, uczniów prywatnych i terminatorów. Przychód 9.480, rozchód 9.071. Majątek 40.651. Towarzystwo walczy z długami, które wynoszą K. 48.464. Pomimo znacznej liczby członków interesowanie się sprawami towarzystwa dość słabe. Prezesem był Dr. T. Tertil, naczelnikiem S. Dubelski.

Tuchów. Czł. 13. Sprawozdania nie nadesłano.

Tyczyn. Od r. 1899 nie daje znaku życia. Wykreślony ze Związku w r. 1900.

Wojnicz. Członków 33. W r. 1902 odbyło się 18. maja poświęcenie własnego budynku. Sprawozdania nie nadesłano. Prezes Dr. W. Łowczowski, naczel. A. Kunze.

Okręg III.

Dębica. Czł. 40, mniej o 2. Ćwicz. 10. Uczniów szk. średn. i semin. 134, 4 godz. tyg. Przychód 627 K., rozchód 443 K., inwentarz 300 K. Fund. budowy 546 K. Prezes H. Zauderer, naczelnik W. Jagielski.

Gorlice. Członków 131, więcej o 10. Ćwiczących się 6. Do Sokoła uczęszczają uczniowie męzkiej szkoły ludowej. Towarzystwo udziela salę i przyrządy bezinteresownie. Sprzedano plac rządowi za K. 17.000, za które zostanie na innem miejscu, wybudowany gmach własny. Urządzono boisko gimnast. w „Parku sokolim". Z powodu przeniesienia się naczelnika Drogonia, ruch ćwiczących się osłabł. Istnieje oddział kolarski i szermierczy. Zmieniono statut w myśl obowiązującego wzorowego. Przychód K. 3.318, rozchód 3.131. Majątku nie wykazano. W r. 1902 odbył się III. Zlot okręgu III. Prezesem był M. Galiński, naczelnikami K. Drogoń i S. Lipiński.

Jasło. Członków 141, więcej o 43. Ćwiczenia nie odbywały się dla braku odpowiedniej sali. Zaczęto budować własny gmach, który ukończony będzie w r. 1902, za sumę K. 40.000. Towarzystwo z powodu budowy gmachu silnie się rozwinęło. Przychód K. 17.810, rozchód 17.133. Majątek K. 20.100, powiększył się o 7.304. Prezesem był Dr. Fr. J. Baranowski.

Krosno. Członków 165, mniej o 19. Sprawozdania nie nadesłano.

Łańcut. Czł. 115, mniej o 9. Ćwicz. 5. Uczniów szk. lud. 250 w 2 godz. tyg., uczenic 25, 2 godz. tyg. Przychód 2.374 K., rozchód 2.314 K. Subwencye i dary

208 K. Inwentarz 2.900 K. Majątek 13.517 K. Własny budynek i boisko. Prezes F. Kahane, naczelnik F. Kruk.

Przeworsk. Czł. 50, mniej o 28. W r. 1902 urządzono przedstawienie amatorskie na dochód Sokoła w Przeworsku i ruskiej (?) bursy w Nowym Sączu (!). Sprawozdania nie nadesłano.

Rzeszów. Członków 254, więcej o 51. Ćwiczących się ogółem 40. Szkoła obejmuje uczniów i uczenice prywatne, uczniów gimnazyalnych, szkół wydziałowych i ludowych męskich i żeńskich. Prowadzona bardzo dobrze, jest jedną z najliczniejszych. Uprawiane są gry i zabawy a w zimie ślizgawka. Ułożono nowy regulamin dla Wydziału, i instrukcyę dla kasy. Przychód 13.977, rozchód 13.420. Majątek 10.323. Zmalał z powodu adaptacyi budynku. Prezesem był d. T. Stanisz, naczelnikiem K. Stary.

Ropczyce. Członków 57. Ćwiczących się przeciętnie 8. Uczniów niema. Przychód 648, rozchód K. 597. Majątek K. 1.356. Prezesem był d. F. Zach.

Strzyżów. Członków 65, więcej o 25. Ćwiczenia dla członków prawie się nie odbywają. Towarzystwo udziela bezinteresownie sali uczniom szkoły ludowej. Brak przyrządów gimnastycznych. Przychód 1.639, rozchód 1.589. Majątek K. 1.420. Inwentarz gimnastyczny K. 171, do przedstawień amatorskich K. 200. Prezesem był d. A. Pilch, naczelnikami W. Hałka i S. Wojnas.

Tarnobrzeg. Dat statystycznych gniazdo nie podaje, gdyż do r. 1902 było w uśpieniu. Obecnie liczy czł. 50, ćwicz. 3, uczniów 24. Inwentarz 640 K., fund. budowy 494 K., majątek 210 K. Prezes J. Łopatyński, naczelnik A. Dryja.

Okręg IV.

Baligród. W r. 1901 liczył 10 członków. W roku 1902 nie daje znaku życia. Sprawozdania nie nadesłano.

*

Brzozów. Czł. 17. Sprawozdania nie nadesłano.

Cieszanów. W r. 1901 liczył 35 członków. W r. 1902 nie daje znaku życia. Sprawozdania nie nadesłano.

Dobromil. Członków 60, więcej o 12. Sprawozdania nie nadesłano.

Jarosław. Członków 210, więcej o 42. Ćwiczących się przeciętnie 43. Szkoła obejmuje uczniów i uczenice prywatne i uczniów uzupełniającej szkoły przemysłowej (bezpłatnie). Tow. wynajmuje salę szkole realnej na ćwiczenia uczniów. Uprawiane są gry i zabawy. W r. 1901 odbył się Zlot okręgowy i Zjazd Delegatów Związku. Życie towarzyskie silnie rozwinięte. Gmach własny przedstawia wartość K. 134.000. Długi bardzo znaczne Przychód K. 26.429, rozchód K. 25.715. Majątek 45.906. Prezesem był d. Dr. W. Grabowski, naczelnikiem d. E. Ganther.

Jaworów. Członków 80, mniej o 20. Sprawozdania nie nadesłano. Prezes Dr. J. A. Hibl, naczelnik A. Marenin.

Lisko. Członków 46. Sprawozdania nie nadesłano.

Mościska. Człon. 65, więcej o 9. Prezes A. Loch, naczelnik J. Dacyszyn. Sprawozdania nie nadesłano.

Przemyśl. Członków 305, ubyło 5. Ćwiczących się przeciętnie 18. Szkoła obejmuje prywatnych uczniów i uczenice, uczniów męzkiej szkoły wydział. i ludowej. Istnieje oddz. kolarzy i szermierczy. Ruch osłabł. Przychód K. 18.031, rozchód 17.099. Majątek 20.820. Długi 140.173. Prezesem był d. Dr. A. Tarnawski, naczelnikiem d. E. Złotnicki.

Radymno. W roku 1901 liczył 10 członków. W r. 1902 nie daje znaku życia. Sprawozdania nie nadesłano.

Sądowa Wisznia. Członków 30, mniej o 3. Sprawozdania nie nadesłano.

Sambor. Członków 110, mniej o 8. Ćwiczących się przeciętnie 8. W drugim półroczu ćwiczenia nie odbywały się z powodu ustąpienia naczelnika. Uczniów pra-

wie nie ma. Uczenic prywatnych 18. Istnieje oddział kolarski i szermierczy. Tow. posiada grunt pod budowę gmachu. Budowa odroczona do czasu zebrania większych funduszów. Przychód K. 1.773, rozchód 1.542, fundusz budowy 9.611. Majątek 12.130. Prezesem był d. Dr. A. Biegelmayer, naczelnikiem do końca czerwca d. M. Ptaszyk.

Sanok. Członków 129, mniej o 8. Ćwiczących się przeciętnie 20. Szkoła obejmuje prywatnych uczniów i uczenice, uczniów szkoły wydziałowej a nadto ćwiczą się uczniowie gimnazyum. Istnieją oddziały kolarski, wioślarski, pływacki i łyżwiarski. Uprawiane są gry i zabawy. Przychód K. 10.123, rozchód 10.005. Majątek K. 38 910. Długi 17.434. W r. 1901 ukończono prace około budowy gmachu i urządzenia boiska. Prezesem był d. W. Adamczyk, naczelnikiem M. Szajna.

Stary Sambor. Zawiązane 19. kwietnia 1902, zgłosiło przystąpienie do Związku. Liczy 21 członków. Prezes M. Władyczyński.

Zagórz. Członków 50, więcej o 5. Prezes Dr. J. Galant. Sprawozdania nie nadesłano.

Okręg V.

Bóbrka. Czł. 50, mniej o 6. Ćwicz. 7; od stycznia 1902 ćwiczenia ustały dla braku ćwiczących się. Uczniów szkół ludowych 200 w 10 godz. tyg., ćwiczyło się przeważnie na boisku. Przychód 567 K., rozchód 545 K., inwentarz 300 K., fundusz budowy 598 K. Majątek 1.000 K. włącznie z wartością gruntu pod budowę. Prezes E. Pauli, naczelnik A. Kulinicz.

Borysław. Od r. 1901 nie daje znaku życia, jakkolwiek istnieje i liczy około 70 członków.

Brody. Członków 106, więcej o 18. Ćwiczących się sprawozdanie nie podaje, zaznacza jedynie że liczba ćwiczących się młodszych druhów była wyższą, jak w roku

1900. Istnieje oddział łyżwiarski i wioślarski. Towarzystwo otrzymało od spadkobierców ś. p. hr. Młodeckiegc na własność grunt pod budowę i zamierza przystąpić dc budowy, mając na ten cel kwotę K. 6.886. Przychóc K. 7.795, rozchód 7.745. Majątek K. 10.326. Prezesen był d. S. Papeé, naczelnikiem W. Sikorski. Towarzystwo poniosło wielką stratę przez przeniesienie prezesa d. Papeé'go do Lwowa.

Chodorów. Od r. 1901 nie daje znaku życia.

Drohobycz. W r. 1901 nie należał do Związku gdyż został dopiero w r. 1902 przyjęty jako nowo przystępujący. Umieszczamy jednak sprawozdanie, uważając je jako gniazdo ruchliwe i jedno z ważniejszych. Wskutek przeniesienia się naczelnika Laurynowa do Lwowa ćwiczenia do października prawie się nie odbywały. Towarzystwo zajęte jest sanacyą stosunków finansowych Przychód K. 6.559, rozchód K. 6.314. Majątek K. 8.184 Długi 36.334. Prezesem był d. B. Meszyński, naczelnikiem A. Troszkiewicz.

Gródek. Członków 75, mniej o 4. Ćwiczących si przeciętnie 10. Uczniowie prywatni i szkoły ludowe uczęszczają na ćwiczenia. Towarzystwo posiada grun pod budowę i fundusz wynoszący 3.583 K. Przychó K. 1.145, rozchód 1.123. Majątek 10.280 K. Z powod rezygnacyi prezesa d. J. Bogdanowicza, Wydział załatwiał czynności pod przewodnictwem zastępcy prezes d. J. Szturmy, naczelnikiem był d. J. Mijal.

Kamionka. W r. 1901 liczył 32 członków. W r 1902 nie daje znaku życia. Sprawozdania nie nadesłanc

Lwów. Członków 1.239, więcej o 37. Ćwiczącyc się ogółem 300. Szkoła obejmuje prywatnych uczniów i uczenice, uczniów II. i V. gimnazyum, a nadto stał kurs dla kandydatek nauczycielskich. Nauki dla młc dzieży rękodzielniczej, dotąd nie wprowadzono. Istniej oddziały konny, kolarski i szermierczy. Uprawiane s gry i zabawy, na boisku urządzonem znacznym koszten

Przychód K. 38.495, rozchód 39.470, niedobór K. 983. Majątek K. 89.608. Zaprowadzono wodociągi w gmachu i na boisku, które ogrodzono siatką żelazną i uporządkowano. Prezesem był d. Dr. K. Czarnik, naczelnikiem d. A. Durski.

Rawa. Zawiązane w r. 1902, zgłosiło przystąpienie do Związku. Członków 33 Prezes A. Żuliński.

Radziechów. Członków 50. Ćwiczących się przeciętnie 11. W miesiącach letnich uczęszczają na ćwiczenia uczniowie szkoły ludowej. W toku zakupno parceli pod budowę. Przychód K. 607, rozchód K. 345. Majątek K. 1.768. Prezesem był d. Fr. Mrozowski, naczelnikiem J. Ryżewski.

Rohatyn. Członków 109, więcej o 6. Ćwiczących się przeciętnie 14. Uczęszczają na ćwiczenia uczniowie szkoły ludowej. W r. 1902 zakupiono przyrządy gimnastyczne. Przychód 4.649, rozchód 4.350. Majątek 14.796. Prezesem był d. A. Jamrógiewicz, naczelnikiem d. J. Rychlicki.

Rudki. Członków 38, więcej o 3. Prezes K. Surówka. Sprawozdania nie nadesłano.

Sokal. Członków 67. Ćwiczenia prawie się nie odbywały. Przychód K. 1.913, rozchód 1.755. Majątek K. 5 554. W roku 1902 odbył się w Sokalu III. Zlot V. okręgu, uczestników 140, ćwicz. 135. Towarzystwo wykazuje zastój. Prezesem był d. Dr. Wejda.

Stryj. Czł. 162, więcej o 23. Ćwicz. 9, uczniów szkół ludow. 19, uczenic 21, pryw. (pań) 10. Przychód 8.250 K., rozchód 7.899 K., subwencye i dary 907 K., inwentarz 789 K., fundusz budowy 8.983 K., długi 1.541 K., majątek 20.381 K. Gniazdo posiada grunt pod budowę kupiony za 9.000 K., na którym zamierza budować gmach wartości 70.000 K. Sprawozdanie utyskuje na „dziwne zapatrywanie społeczeństwa na cele Sokolstwa“, a podnosi doniosłe znaczenie ze względu na gromadzenie i prowadzenie młodzieży „stawiające jej przed

oczyma piękne cele narodowego patryotyzmu a chroniące przed kosmopolityzmem, i jakkolwiek ludność polska w Stryju jest silnie reprezentowaną, bywa dla braku łączności i solidarności wszędzie wypieraną przez mniejszość, idącą zwartym szeregiem". Prezes M. Ślósarski, naczelnik P. Wróblewski.

Żółkiew. Członków 94, więcej o 16. Ćwiczących się przeciętnie 15. Na ćwiczenia uczęszczają uczniowie męzkiej szkoły ludowej. Wprowadzono gry i zabawy na boisku i ślizgawkę. Największą troską Wydziału są długi z powodu budowy, które wynoszą 21.457 K. Przychód K. 2.912, rozchód K. 2.512. Majątek 30.037 K. wzrósł o K. 2.258. Prezesem był d. J. Borowski, naczelnikiem d. Dr. K. Wyrzykowski.

Okręg VI.

Borszczów. Członków 142, więcej o 14. Ćwiczących się przeciętnie 10. Otworzono niedzielny kurs gimnastyczny dla starszych uczniów. Zamknięcia rachunków sprawozdanie nie podaje, wzmiankuje tylko, że długi wekslowe się zmniejszyły. Prezesem był d. S. Grzegorzewski, naczelnikiem d. W. Rzepa.

Brzeżany. Członków 104, mniej o 16. Ćwiczenia członków prawie się nie odbywają. Na ćwiczenia uczęszczają uczniowie gimnazyalni i męzkiej szkoły ludowej. Towarzystwo posiada grunt pod budowę. Przychód K. 9.078, rozchód 4.803. Majątek K. 10.105. Prezesem był d. Dr. S. Schätzel.

Budzanów. Czł. 28, więcej o 4. Ćwicz. 10. Uczniów nie ma. Przychód 285 K., rozchód 67 K., inwentarz 60 K., majątek 278 K. Sala i boisko udzielone bezpłatnie przez magistrat. Prezes Z. Zawadzki, naczelnik J. Baranysa

Czortków. Członków 85, więcej o 5. Ćwiczących się przeciętnie 14. W zimie ćwiczenia prawie się nie od-

bywają dla braku odpowiedniej sali. Wprowadzenie ćwiczeń dla dziewcząt nie powiodło się. Zakupno gruntu pod budowę w toku. Zamknięcia rachunków sprawozdanie nie podaje. Majątek wynosi K. 10.412, w których mieści się fundusz budowy w kwocie 8.288 K. Prezesem był d. W. Zawadzki, naczelnikiem d. J. Jaśnikowski.

Kopyczyńce. Członków 54, więcej o 4. Ćwiczących się przeciętnie 17. Na ćwiczenia uczęszczają uczniowie męzkiej szkoły ludowej, bezpłatnie, a nawet otrzymują od towarzystwa stroje ćwiczebne. Wprowadzono ćwiczenia dla młodzieży rzemieślniczej w niedziele i święta. Gniazdo posiada realność wartości 1.585 K. Przychód K. 1.037, rozchód 1.027. Majątek K. 2.847. Towarzystwo poniosło stratę przez przeniesienie się założyciela i bardzo czynnego prezesa gniazda d. M. Glazarewicza do Zaleszczyk. Prezesem był d. M. Glazarewicz, naczelnikiem d. F. Wysocki.

Mikulińce. Od r. 1899 nie daje znaku życia. Na posiedzeniu Wydz. okr. odbytem w maju, uchwalono wysłać delegata dla obudzenia życia, a gdyby się to nie udało, zaproponować Związkowi, jego wykreślenie.

Podhajce. Czł. 72, więcej o 12, ćwicz. 8, uczniów pryw. 16. Przychód 3.370 K., rozchód 1.700 K., inwentarz 797 K., fundusz budowy 1.300 K. Boisko i tor łyżwiarski oddane do użytku bezpłatnie. Gniazdo rozwija się. Prezes K. Kwiatkiewicz, naczelnik B. Tustanowski.

Tarnopol. Członków 189, przybyło 31. Ćwiczących się 24. Szkoła gimnastyczna obejmuje uczniów prywatnych, gimnazyalnych, seminaryum, panny i nowo wprowadzony kurs dla młodzieży rękodzielniczej. Uprawiane są gry i zabawy. W r. 1901 odbył się Zlot okręgu w Złoczowie. Przychód K. 10.878, rozchód 10.806. Majątek 11.392 K. Towarzystwo posiada nadto trzy fundusze, mianowicie zlotowy związkowy własny w kwocie 270 K. i dwa okręgowe: obrotowy wynoszący 289 K.

i żelazny 398 K. Prezesem był d. E. Kessler, naczelnikiem d. S. Szytyliński.

Trembowla. Członków 64, więcej o 9. Sprawozdania nie nadesłano.

Założce. Sprawozdanie obejmuje okres od 1898—1901 r. W r. 1898 z powodu nieporozumień w łonie Wydziału i rezygnacyi prezesa d. Borysiewicza, wystąpiła znaczna ilość członków. Ćwiczenia prawie się nie odbywały. Majątek wynosił 1.576 K.

W r. 1899 wybrano prezesem d. R. Hirscha. Członków 33. Ćwiczenia prawie się nie odbywały. Majątek wynosił 1.725 K.

W r. 1900 prezesem był d. B. Malkowski. Członków 36. Ćwiczących się przeciętnie 8. Wybudowano na boisku kręgielnię. Majątek wynosił 1.989 K.

Rok 1901 należy do pomyślnych. Członków 40. Ćwiczących się 40. Wprowadzono ćwiczenia uczniów. Uzyskano od gminy na własność plac, dotychczas prowizorycznie zajmowany. Majątek wynosi 2.527 K. Prezesem był d. B. Malkowski, naczelnikiem d. J. Podhalicz.

Zbaraż. Od r. 1900 nie daje znaku. Wykreślony ze Związku 13. kwietnia 1902. Na posiedzeniu Wydz. okr. odbytem w maju delegat tego gniazda oświadczył, że gniazdo zamarło, pozostała gotówka umieszczoną jest na książeczce tamtejszej Kasy oszczędności, a przyrządy gimnastyczne złożone w budynku gminnym.

Złoczów. Członków 140, więcej o 7. Ćwiczących się przeciętnie 12. Na ćwiczenia uczęszczają uczniowie i uczenice szkół ludowych. Niezamożnym uczniom sprawiono stroje ćwiczebne. W r. 1901 odbył się w Złoczowie Zlot okręgowy. Przychód 2.055 K., rozchód 2.992. Majątek 8.834 K. Fundusz budowy 6.758 K. Prezesem był d. Fr. Dębicki, naczelnikiem d. Z. Podgórski.

Okręg VII.

Buczacz. Członków 148, więcej o 19. Cwiczących ię ogółem 22, przeciętnie 6—15. Gniazdo stale wzrasta. zkoła gimnast. obejmuje uczniów prywatnych, męzkiej zkoły wydziałowej i gimnazyalnych. Istnieją oddziały olarski i łyżwiarski. Posiada darowane przez hr. Potokich i Gminę chrześciańską parcele budowlane. Przychód K. 2.283, rozchód 1.922 K. Fund. budowy 4.260 K. 'rezesem był d. Fr. Zych, naczelnikiem d. T. Czerski.

Bursztyn. Od r. 1900 nie daje znaku życia. Wyreślony ze Związku 13. kwietnia 1902.

Czerniowce. Członków 60, mniej o 15. Ćwiczących ię ogółem 20. Gniazdo utrzymuje szkołę dziewcząt. stnieje oddział szermierczy. Ćwiczenia odbywają się v lokalu „Czytelni polskiej", służącym prawie wszystkim owarzystwom polskim w Czerniowcach, w skutek czego ie może się skutecznie rozwijać. Ma ważne zadanie jako owarzystwo kresowe. Majątek prócz inwentarza wynosi 14 K. Prezesem był d. E. Elster, naczelnikiem d. J. adowski.

Delatyn. Od r. 1901 nie daje znaku życia.

Dolina. Czł. 106, więcej o 14. Ćwicz. 8, uczniów zk. lud. 40. Przychód 8 967 K., rozchód 8.840 K., subvencye i dary 455 K., inwentarz 1.567 K., majątek .538 K. Stan finansowy gniazda z powodu budowy opłaany, gdyż wartość majątku nieruchomego przedstawia 1.000 K. a długi 41.102 K. Prezes M. Schwarz, naczelnik L. Jasiński.

Horodenka. Czł. 62. Ćwicz. 6. Uczniów szk. lud. 120, 10 godz. tyg. Przychód 640 K., rozchód 600 K., nwentarz 260 K., fundusz budowy 1 600 K., majątek 1.860 K. Prezes J. Janocha, naczelnik W. Raynoch.

Kołomyja. Członków 221, więcej o 19. Ćwiczących się przeciętnie 12. Szkoła obejmuje prywatnych uczniów i uczenice, uczniów szkoły przemysłu drzewnego, 4 i 6-kl.

szkoły ludowej, wydziałowej, gimnazyum polskiego i ruskiego. W r. 1901 obchodzono uroczystość poświęcenia gmachu, ostatecznie wykończonego i uzupełnionego dobudowaniem dwóch bocznych ubikacyj. Przychód 6.604 K., rozchód 6 429 K. Majątek 25.567 K. Długi 41.629 K. Prezesem był d. Dr. S. Haczewski, naczelnikiem d. W. Mianowski.

Nadwórna. Od r. 1900 nie daje znaku życia.

Śniatyn. Członków 96, więcej o 9. W roku 1902 odbył się w Śniatynie Zlot okręgu VI., uczestników 209, ćwiczących 145. Sprawozdania nie nadesłano.

Stanisławów. Członków 332, więcej o 29. Liczby ćwiczących się sprawozdanie nie podaje, znajduje się tylko wzmianka że „ilość ćwiczących się nie była zbyt wielką, jednakże w drugiej połowie roku wzrosła pokaźnie“. Towarzystwo utrzymuje szkołę obejmującą prywatnych uczniów i uczenice, uczniów seminaryum (bezpłatnie), szkoły realnej i szkół ludowych. Zawiązano oddział szermierczy. W roku 1901 dobudowano szatnię obszerną z suterenami. Przychód 20.482 K., rozchód 19.802 K. Majątek 4.048 K Długi 71.555 K. Prezesem był d. A. Barancewicz, naczelnikiem d. W. Świątkiewicz.

Tłumacz. Członków 38, mniej o 9. Sprawozdania nie nadesłano.

Zaleszczyki. Członków 58, więcej o 11. Ćwicz. 8, uczniów 8. Przychód 317 K., rozchód 135 K., subwencye 200 K., fundusz budowy 1.720 K., majątek 1.537 K. 4. września 1902 obchodzono uroczystość założenia kamienia węgielnego pod własny budynek. Prezes Z. Pawłowski, naczelnik A. Głogowski.

Niedokładności albo luki widoczne w powyższem zestawieniu towarzystw związkowych pochodzą ztąd, że tylko bardzo mała ich liczba poczuwa się do obowiązku nadsełania rocznych sprawozdań, których za r. 1901

akuje od 49 towarzystw! Świadczy to bardzo nutno o naszem poczuciu łączności i obowiązkowości, o naszem zrozumieniu wielkiej ważnoi dobrej i dokładnej statystyki sokolej!

Równie smutno przedstawia się nasza ɔowiązkowość pod względem uiszczania kładek związkowych....

Z końcem sierpnia 1902 zalegały towarzystwa wkładkami za rok 1900 w kwocie . 540 k. 10 h.

wkładkami za rok 1900 w kwocie .	540 k.	10 h.
„ „ 1901 „ .	1.545 „	50 „
„ „ 1902 „ .	7.563 „	20 „
razem .	9.648 k.	80 h.

Taka ogromna kwota zaległości jest wprost skandazną! Dowodzi ona bowiem, że towarzystwa, które we'aliśmy osobną uchwałą, aby zaznaczały w statutach w całem swem postępywaniu, że są towarzystwami olskiemi", dotychczas jeszcze, mimo dziesięcioletniego niena Związku i mimo groźnych ataków na wszystkie sze prawa i nabytki narodowe, nie rozumieją potrzeby ɔbowiązku podtrzymywania ważnej instytucyi sokolej, óra je spaja, łączy i broni, a zasilana w porę opłani obowiązkowemi, mogłaby stać się poważnym postenkiem pracy i obrony narodowej, szczególnie tam, gdzie pracy i obrony — na wschodnich kresach naszych k nam dziś potrzeba... nie rozumieją i nie spełniają elkiego obowiązku czynnego patryotyzmu, który nareɔie powinienby obudzić się silny, niezłomny i konseventny w sercach i w mózgach wszystkich Polaków...

Ta ogromna kwota zaległości usprawiedliwia wszystko, egośmy w sprawozdaniu niniejszym wykazać nie moi..., zniechęca najlepszych do pracy i przedsiębiorczoi..., rozgrzesza sceptyczne odnoszenie się do najważniejej pracy naszej chwili najbliższej, do zlotu powszenego w r. 1903...

Oby sprawozdanie przyszłoroczne mieściło w sobie krótkie, a Sokołów jedynie godne oświadczenie: wszysc spełniliśmy, cośmy spełnić byli powinni!

Niniejsze sprawozdanie zechce Zjazd delegató przyjąć do wiadomości i uchwalić *następujące wnios i Wydziału:*

1. Na boisku zlotowem ma być postawiony koszte n sokolstwa pomnik Tadeusza Kościuszki (sek. organ.);
2. Dla okręgów sokolich ustanawia się nowy regulamin w miejsce dotychczasowego (sek. regul.);
3. Sekcya organizacyjna przygotuje listę wybrać się mających: sześciu wydziałowych na 3 lata (1902—1904) i jednego na 1 rok (1902), tudzież trzech członków komisyi rewizyjnej na 1 rok;
4. Na rok 1902 ma wynosić: wstępne dziesięć (10) koron, a wkładka roczna mająca się obliczać w myśl §. 9. statutu związkowego jedną (1) koronę (sekcya administracyjna);
5. Następny zwyczajny Zjazd delegatów (w roku 1903) odbędzie się w Krakowie (sek. organ.).

Czołem!

We Lwowie, dnia 7. września 1902 r.

Alojzy Wallek,
zast. sekretarza.

Dr. Xawery Fiszer,
prezes.

ZAMKNIĘCIA RACHUNKOWE.

Ruch kasowy w czasie od $^{1}/_{1}$ do $^{31}/_{12}$ 1901 r.

Przychód.

	K	h	K	h
A. Fundusz zapasowy.				
Saldo z $^{31}/_{12}$ 1900	141	27		
Wpisowe	20	—	161	27
B. Fundusz im. Krówczyńskiego.				
Saldo z $^{31}/_{12}$ 1900	64	33		
Kup. od 800-4% obl. pr. $^{30}/_{6}$, $^{31}/_{12}$	32	—		
„ „ 600-4½% obl. k. $^{1}/_{4}$, $^{1}/_{10}$	27	—		
% z książ. Banku kraj. Nr. 12.055	2	77	126	10
C. Fundusz obrotowy.				
Saldo z r. 1900:				
fundusz zlotowy	3.000			
„ obrotowy	400	57	3.400	57
Wkładki członków zwycz.:				
za 113 czł. r. 1898 . .	91	50		
„ 871 „ „ 1899 . .	675	58		
„ 1.766 „ „ 1900 . .	1.654	98		
„ 5.750 „ „ 1901 . .	5.671	96		
„ 84 „ „ 1902 . .	84	62	8.178	64
za 8.584 czł. razem: j. w.				
Prenumerata „Przew. gimn." .			247	28
Wydawnictwa:				
Subwencya Rady szk. kraj. .	600	—		
Sprzedaż wydawnictw . . .	374	-	974	—
Inseraty			18	—
Kup. od 800 obl. komun. $^{1}/_{4}$, $^{1}/_{10}$.	36	—		
„ „ 400 „ prop. $^{30}/_{6}$, $^{31}/_{12}$.	16	—	52	—
% z książ. wkł. Banku kraj. . .			120	09
Nadzwyczajny			200	—
			13.477	95

Rozchód.

	K	h	K	h
zapasowy.				
Książ. wkład. Banku kr. Nr. 16.060			161	27
Krówczyńskiego.				
Książ. wkład. Banku kr. Nr. 12.055			126	10
obrotowy.				
„Przewodnik gimnastyczny":				
a) redakcya	650	—		
b) druk i zaległość z r. 1900 .	1.845	60		
c) administracya	906	59	3.402	19
Wydawnictwa			1.283	66
Związkowe Grono nauczyc. . .			442	12
Koszta Zlotu w Pradze . . .			1.535	72
Inwentarz			31	04
Koszta podróży delegatów . .			74	04
Wydatki administracyjne:				
sprawozdanie z r. 1900/1. .	71	50		
kancelarya, druki etc. . .	297	50		
czynsz	602	62		
opał, światło	33	63	1.005	25
Wydatki nadzwyczajne:				
prenumerata „Przeglądu gimn."	240	—		
konkurs zlotowy	100	—		
IV. rata na boisko . . .	1.000	—	1.340	—
Saldo: fundusz zlotowy . . .	4.000	—		
„ „ obrotowy . .	76	56	4.076	56
			13.477	95

Bilans z r. 1901.

Stan czynny.

	K	h
Gotówka książ. B. kr. Nr. 16.400 k. 4.076·56		
" " " Nr. 16.060 " 161·27		
" " " Nr. 12.055 " 126·10	4.363	93
Papiery wartościowe:		
4 % oblig. propinacyjne . k. 1.200·—		
4½ % obl. kom. B. kr. III. E. " 1.400·—	2.600	—
Wartość kuponu od k. 1.400 4½ % ob. kom.	15	75
Wartość inwentarza po strąceniu 10 % *)	577	24
Zapasy „Przewodnika gimnastycznego" .	615	04
" nakładów wydawn.	3.702	64
Zaległości wkładk. u Towarz. gimnast.:		
z r. 1899 za 297 człon. . k. 262·64		
" 1900 " 1.205 " . " 1.171·10		
" 1901 " 3.306 " . " 3.264·10	4.697	84
Zaległości za pren. „Przew. gimn." k. 132·20		
" " wydawnictwa . . " 174·42		
" " inseraty . . . " 31·—	337	62
	16.910	06

*) Wartość sztandaru nie wliczona.

Stan bierny.

	K	h
Fundusz zapasowy:		
za k. 400 4 % oblig. prop. . k. 400·—		
" " 800 4½ % ob. k. B. kr. . " 800·—		
kupon od k. 800 4½ % oblig.		
komun. od 1/10—31/12 . . " 9·—		
na książ. wkład. Banku kraj. . " 161·27	1.370	27
Fundusz im. Krówczyńskiego:		
za k. 800 4 % oblig. prop. . k. 800·—		
" " 600 4½ % obl. k. B. kr. . " 600·—		
kupon od k. 600 4½ % oblig.		
komun. od 1/10—31/12 . . " 6·75		
na książ. wkład. Banku kraj. . " 126·10	1.532	85
Fundusz zlotowy	4.000	—
Drukarnia związkowa zaległ. z r. 1901 .	1.845	50
Fundusz obrotowy jako porównanie stanu czynnego i biernego	8.521	44
	16.910	06

Za zgodność z księgami:

***Józef Padewski**, skarbnik.*

Komisya rewizyjna:

Dr. J. A. Hibl. ***Dr. Aleks. Małaczyński.*** ***Paulin Targoński.***

Budżet na rok 1902.

Wpływy.

		K	h
Kasa		76	56
Zaległości z r. 1901:			
a) wkładki	k. 2.800·—		
b) prenumerata	„ 132·20		
c) wydawnictwa	„ 174·42		
d) inseraty	„ 31·—	3.137	62
Wkładki członków w r. 1902		5.600	—
Prenumerata „Przewodn. gimnastycznego“ .		250	—
Subwencya Wys. Sejmu		400	—
Sprzedaż wydawnictw		500	—
Odsetki		150	—
		10.164	18

Wydatki.

			K	h
„Przewodnik gimnastyczny“:				
a) redakcya		k. 650·—		
b) druk: zal. z r. 1901	1.485·50			
w r. 1902	2.300·—	„ 3.785·50		
c) administracya		„ 900·—	5.335	50
Wydawnictwa			400	—
Grono nauczycielskie			450	—
Kurs nauczycielski			500	—
Lustracye			200	—
Podróże delegatów			100	—
Administracya:				
a) kancelarya		k. 400·—		
b) czynsz z opałem, światło		„ 700·—	1.100	—
V. rata na boisko . . .		k. 1.000·—		
V. rata na fundusz zlotowy .		„ 1.000·—	2.000	—
Różne			28	68
			10.164	18

Ruch kasowy w czasie od $^{1}/_{1}$ do $^{31}/_{8}$ 1902.

Przychód. — *Rozchód.*

A. Fundusz zapasowy.

Przychód

	K	h	K	h
Saldo $^{31}/_{12}$ 1901	161	27		
Wpisowe 4 Towarzystw g. . .	40	—	201	27

Rozchód

	K	h	K	h
Książeczka wkładk. Banku kraj. Nr. 16.060	201	27	201	27

B. Fundusz im. Krówczyńskiego.

Przychód

	K	h	K	h
Saldo $^{31}/_{12}$ 1901	126	10		
Kupon od 800 4% obl. prp. $^{30}/_{6}$	16	—		
Kup. od 600 $4^{1}/_{2}$% obl. kom. $^{1}/_{4}$	13	30		
% z książ. wkł. B. kraj. Nr. 12 055	2	01	157	61

Rozchód

	K	h	K	h
Książeczka wkładk. Banku kraj. Nr. 12.055	157	61		
			157	61

C. Fundusz obrotowy i zlotowy.

Przychód

		K	h	K	h
Saldo z r. 1901:					
Fundusz zlotowy . .	4.000·—				
„ obrotowy .	76 56	4.076	56		
Wkładki członków		4.260	40		
Procenta		93	89	8.430	85
				8.789	73

Rozchód

	K	h	K	h
Redakcya „Przewodn. gimnast."	505	04		
Druk Prz. gim. III. i IV. kw. 1901	1.485	50		
„ „ „ I. i II. kw. 1902	1.200	—		
Administracya „Przew. gimn." .	300	—		
Związkowe Grono nauczycielskie	223	76		
Kancelarya	200	—		
Czynsz	400	—		
Wydawnictwa.	136	—		
Koszta podróży delegatów . .	143	—		
Subwencya na wycieczkę do Zagrzebia	280	—	4.873	30
Salda: fundusz zlotowy . . .	4.000	—		
mniej fundusz obrotowy .	442	45	3.557	55
			8.789	73

Wykaz zaległych wkładek do Związku.

Gniazdo sokole	r. 1900		r. 1901		razem	
	k	h	k	h	k	h
Baligród	—	—	10	50	10	50
Borszczów	113	50	134	—	247	50
Borysław	60	—	60	—	120	—
Brzozów	16	—	16	—	32	—
Chodorów	30	—	30	—	60	—
Cieszanów	—	—	35	—	35	—
Delatyn	15	—	15	—	30	—
Dębica	—	—	13	—	13	—
Dobromil	—	—	48	—	48	—
Dolina	—	—	92	—	92	—
Jaworów	—	—	85	—	85	—
Limanowa	30	—	30	—	60	—
Łańcut	130	—	124	—	254	—
Mikulińce	—	—	18	—	18	—
Mościska	—	—	56	—	56	—
Myślenice	—	—	90	—	90	—
Nadwórna	30	—	30	—	60	—
Podgórze	—	—	166	—	166	—
Przeworsk	—	—	71	—	71	—
Radymno	—	—	21	—	21	—
Sądowa Wisznia	—	—	6	—	6	—
Śniatyn	—	—	91	—	91	—
Tarnów	94	—	222	—	316	—
Tuchów	—	—	30	—	30	—
Wojnicz	21	60	32	—	53	60
Zbaraż	—	—	20	—	20	—

Józef Padewski, skarbnik Związku.

Najstosowniejsze pociągi kolejowe

na X. Zjazd delegatów

we Lwowie

(czas środkowo-europejski).

Do Lwowa

		odchodzą:		przychodzą:	
z **Krakowa**	osobowy	9·00	wiecz.	6·10	rano
	„	10·55	„	8·50	„
z **Czerniowiec**	„	9·43	„	6·20	„
z **Sanoka** via Stryj	„	10·35	„	8·10	„
z **Tarnopola**	„	4·01	rano	7·40	„
ze **Sokala** via Żółkiew		11·55	wiecz.	8·15	„

Ze Lwowa

do **Krakowa**	osobowy	11·00	wiecz.	8·45	rano
	posp.	12·45	w nocy	6·50	„
do **Czerniowiec**	osob.	10·30	wiecz.	6·14	„
	posp.	2·51	w nocy	7·33	„
do **Sanoka** via Stryj	osob.	9·00	rano	6·29	po połud.
do **Tarnopola**	„	9·20	wiecz.	1·18	w nocy
	„	11·32	„	4·00	rano
do **Sokala** via Żółkiew	„	9·50	rano	4·27	po połud.